

«Azərbaycan Respublikasında ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılmasına dair 2006-2010-cu illər üçün Kompleks Tədbirlər planı»nın təsdiq edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası hazırda iqtisadi yüksəliş dövrünü yaşayır. Ölkənin geniş sosial-iqtisadi islahatlara söykənən ümumi inkişaf konsepsiyasında ətraf mühitin mühafizəsi, insanların sağlam təbii mühitdə yaşaması və təbii sərvətlərdən xalqın rifahının yaxşılaşması naminə istifadəsi məsələləri mühüm yer tutur.

Son illər iqtisadiyyatın, o cümlədən mədənçıxarma və emal sənayesi sahələrinin, tikinti kompleksinin sürətli inkişafı ətraf mühitə antropogen təsirin artması ilə müşayiət olunur. Belə ki, ayrı-ayrı regionlarda torpaqların, su hövzələrinin və atmosferin çirklənməsi yol verilən normativ göstəricilərdən yüksəkdir, eyni zamanda, içməli şirin suyun azalması, meşələrin seyrəkləşməsi, torpaqların eroziyası, sürüşmə və səhrləşmə prosesləri fəallaşmışdır. Abşeron yarımadasında, Kür-Araz ovalığında, Bakı, Sumqayıt, Gəncə, Mingəçevir və Əli Bayramlı kimi sənaye mərkəzlərində ərazilərin neft, neft məhsulları, aqrokimyəvi maddələr və məişət tullantıları ilə çirkləndirilməsi halları güclənmişdir. Sənaye və məişət tullantı sularının ətraf ərazilərə axıdılması Abşeron yarımadasında süni gölməçələrin sayını artırmış və mövcud göllərin sahəsini xeyli genişləndirmişdir. Antropogen təsirlər nəticəsində meşə massivlərinin azalması və təbii biosenozların yoxa çıxması təhlükəsi yaranmışdır.

Ölkədə ətraf mühitə mənfi təsir edən amillərin qarşısının alınması və ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması üçün bir sıra vacib tədbirlər həyata keçirilməli, o cümlədən Xəzər dənizinin sahilboyu zolağında, Abşeron yarımadasında və ölkənin digər regionlarında su hövzələrinin, havanın, torpağın təbii keyfiyyətinin bərpa olunması üçün tullantı suları təmizlənməli, kanalizasiya şəbəkələri yenidən qurulmalı, çirklənmiş torpaqlar rekultivasiya edilməli, geniş sahələrdə meşələr və yaşıllıqlar salınmalı, abadlaşdırma işləri aparılmalı və digər zəruri tədbirlər həyata keçirilməlidir.

Təbii mühitə zərərli antropogen təsirlərin azaldılması, mövcud ekoloji problemlərin aradan qaldırılması istiqamətində kompleks tədbirlərin həyata keçirilməsi məqsədi ilə **qərara alıram:**

1. «Azərbaycan Respublikasında ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılmasına dair 2006—2010-cu illər üçün Kompleks Tədbirlər Planı» təsdiq edilsin (əlavə olunur).
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın ki:

2.1. bu Sərəncamın 1-ci bəndi ilə təsdiq edilən Tədbirlər Planında nəzərdə tutulan tədbirlərin qiymətləndirilməsini təmin etsin və maliyyələşdirmə mənbələrini müəyyənləşdirib təsdiq etsin;

2.2. bu Sərəncamın 1-ci bəndi ilə təsdiq edilmiş Tədbirlər Planının həyata keçirilməsinə rəhbərliyi və müvafiq dövlət qurumları arasında əlaqələndirməni həyata keçirsin;

2.3. bu Sərəncamın 1-ci bəndi ilə təsdiq edilmiş Tədbirlər Planının icrası barədə hər altı aydan bir Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

2.4. bu Sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

3. Bu Sərəncam dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

İlham ƏLİYEV

Bakı şəhəri, 28 sentyabr 2006-cı il

№ 1697

*«Azərbaycan» qəzetində dərc edilmişdir (29 sentyabr 2006-cı il, № 220)
(«VneshExpertService» LLC).*

«Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu»nda dərc edilmişdir (30 sentyabr 2006-cı il, № 9, maddə 798) («VneshExpertService» LLC).

6 avqust 2008-ci il tarixli, 808 nömrəli; 14 aprel 2009-cu il tarixli, 81 nömrəli; 10 noyabr 2009-cu il tarixli, 183 nömrəli; 23 iyun 2010-cu il tarixli, 286 nömrəli; 2 iyul 2010-cu il tarixli, 291 nömrəli; 13 avqust 2010-cu il tarixli, 319 nömrəli Fərmanlara əsasən dəyişikliklərlə («VneshExpertService» LLC).

*Azərbaycan Respublikası
Prezidentinin
2006-cı il 28 sentyabr tarixli,
1697 nömrəli Sərəncamı ilə
təsdiq edilmişdir*

**Azərbaycan Respublikasında ekoloji vəziyyətin
yaxşılaşdırılmasına dair 2006 — 2010-cu illər üçün
kompleks
Tədbirlər planı**

Sıra №-si	Tədbirin adı	İcraçı orqanlar	İcra müddəti
----------------------	---------------------	------------------------	---------------------

1. Bakı buxtasında ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması

I mərhələ

1.1	Şəhərdaxili təsərrüfat-məişət kanalizasiya şəbəkəsinin yağış kanalizasiyası şəbəkəsindən təcrid edilməsi ilə Bakı buxtasına axıdılan fəkal tullantı sularının qarşısının alınması	«Azərsu» SC, BŞİH	2006 — 2008
1.2	Buxtanın sahil zolağında fəaliyyət göstərən iri sənaye obyektlərində (gəmi təmiri zavodları, neft emalı müəssisələri və s.) yaranan tullantı sularının müasir tələblərə uyğun təmizlənməsini təmin edən lokal təmizləyici qurğuların quraşdırılması	DXDG, ARDNŞ, MN, DSX, BŞİH, ETSN, «Azərenerji» SC	2006 — 2009
1.3	Bakı buxtasının və çimərliklərin batmış və yarımbatmış vəziyyətdə olan gəmilərdən, sıradan çıxmış metal və beton konstruksiyalardan və digər iriqabaritli tullantılardan təmizlənməsi	FHN, DXDG, ARDNŞ, DSX, MN, İİN, ETSN, BŞİH	2006 — 2007

II mərhələ

1.4	Bakı Beynəlxalq Dəniz Limanında və buxtanın sahil zolağında yerləşən yanalma körpülərində və pirsələrdə müasir texniki, texnoloji və ekoloji tələblərə uyğun yenidənqurma işlərinin həyata keçirilməsi	DXDG, ARDNŞ, BŞİH, MN, DSX	2007 — 2008
1.5	Gəmilərdə əmələ gələn tullantı sularının və dəniz səthindən yığılmış tullantıların zərərsizləşdirilməsini təmin edən müasir qəbuledici stansiyalara malik mərkəzləşdirilmiş sistemin yaradılması	DXDG, ARDNŞ, MN, DSX, ETSN, AMEA	2007 — 2008
1.6	Bakı buxtasının sahil zolağında fəaliyyət göstərən və ətraf mühitə mənfi təsir edən müəssisələrin şəhərdən kənara köçürülməsinə dair təkliflərin hazırlanması və həyata keçirilməsi	NK, BŞİH, SEN, ETSN, ARDNŞ, DXDG, MN, DSX, ƏMDK, DŞAK, FHN	2007 — 2010

2. «Bibi Heybət» zonasında ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması

I mərhələ

2.1	«Bibi Heybət» zonasının ekoloji vəziyyətinin yaxşılaşdırılması məqsədi ilə zonanın quru və dəniz hissələrində mövcud olan kommunikasiya xətlərinin, mühəndis qurğu və avadanlıqlarının demontajı, tikililərin sökülməsi və ərazinin rekultivasiya edilərək reabilitasiyası	ARDNŞ, DŞAK, BŞİH, ƏMDK, FHN, «Azərsu» SC, «Azərenerji» SC, «Azəriqaz» QSC, ETSN, DİN	2006 — 2009
-----	--	---	-------------

II mərhələ

2.2	«Bibi Heybət» ərazisində təmizləyici qurğunun inşası və ərazidə təsərrüfat-məişət	«Azərsu» SC, BŞİH, ARDNŞ, ETSN	2007 — 2009
-----	---	--------------------------------	-------------

	və yağış kanalizasiya şəbəkəsinin yaradılması		
3. Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportu ətrafında ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması			
I mərhələ			
3.1	Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportu yolunun yenidən qurulması ilə əlaqədar dendroloji layihənin hazırlanması və həyata keçirilməsi	ETSN, BŞİH, YİH, bələdiyyələr, «Azərsu» SC, ARDNŞ, DTXK, AMST ASC	2006 — 2009
3.2	Aeroport ətrafının ekoloji sağlamlaşdırılması məqsədi ilə kompleks tədqiqat işlərinin aparılması və ekoloji bərpa layihəsinin hazırlanması və həyata keçirilməsi	ETSN, BŞİH, AMEA, DTXK, «Azərsu» SC, «Azal» DK, FHN, «Azərenerji» SC, AMSTASC	2006 — 2008
II mərhələ			
3.3	Aeroport ətrafındakı ərazilərin ekoloji təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədi ilə Sədərek və Binə ticarət mərkəzlərinin ərazidən çıxarılması və təbii landşaftın bərpa edilməsi	BŞİH, ETSN	2007 — 2009
4. Abşeron yarımadasında ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması			
I mərhələ			
4.1	Böyük-Şor gölünün təmizlənməsi, gölün ətrafının abadlaşdırılması və şəhərin əhalisi üçün istirahət zonası kimi istifadə edilməsinə dair layihənin hazırlanması və həyata keçirilməsi	ARDNŞ, «Azərsu» SC, BŞİH, ETSN, AMEA, DŞAK, MəTN, SN	2006 — 2010
4.2	Hövsan Aerasiya Stansiyasında və digər təmizləyici qurğularda müasir tələblərə uyğun təmizlənmiş suların təkrar istifadə edilməsinə dair təkliflərin hazırlanması	ETSN, AMEA, «Azərsu» SC, AMST ASC, SN	2006 — 2007
4.3	Zığ Mexaniki təmizləyici qurğusunun yenidən qurulması	«Azərsu» SC	2006 — 2008
4.4	Pirallahı, Çilov, Qum adaları və Neft Daşlarındakı təmizləyici qurğuların müasir tələblərə uyğun yenidən qurulması	ARDNŞ, ETSN	2006 — 2007
4.5	Abşeron yarımadasında yerləşən kənd və qəsəbələrdə və mövsümi istirahət obyektlərində əmələ gələn bərk məişət tullantılarının utilizasiya məntəqələrinə daşınmasının təmin edilməsi	BŞİH, SŞİH, ARİH, ETSN	2006 — 2007
4.6	Abşeron yarımadasındakı istirahət ocaqlarının ərazilərində yaranmış antisanitar vəziyyətin aradan qaldırılması üçün bərpa proqramının hazırlanması və həyata keçirilməsi	SN, ETSN, DİN, BŞİH, SŞİH, ARİH	2006 — 2007
4.7	Abşeron yarımadasının neftqazçıxarma	DTXK, ETSN,	2006 — 2007

	idarələrinin fəaliyyət zonalarında neftlə çirklənmiş torpaqlar, lay suları altında qalmış sahələr və digər istehsal tullantıları ilə çirklənmiş ərazilərin müəyyənləşdirilməsi və Abşeron yarımadasının irimiqyaslı (1:10 000) ekoloji xəritəsinin hazırlanması	ARDNŞ, BŞİH, YİH	
4.8	Neft və qaz yataqlarında quyuların qazılması və təmiri zamanı yaranan şlam və qazma məhlullarının və digər təhlükəli tullantıların təhlükəli tullantılar poliqonunda zərərsizləşdirilməsinin təmin edilməsi	ARDNŞ, ETSN	2006 — 2010
4.9	Neft hasilatı zamanı çıxan lay sularından yod-brom istehsalında istifadə olunması üçün təkliflərin hazırlanması	SEN, AMEA, «Azərikimya» DŞ, ARDNŞ, İİN, SN, FHN	2006 — 2007
4.10	Ətraf mühitin çirklənməsinin əhalinin sağlamlığına təsirinin qiymətləndirilməsi və informasiya bankının yaradılması	SN, ETSN, DSK, SEN	2006 — 2008
4.11	Bakı və Sumqayıt şəhərlərində, habelə şəhərlər ətrafı digər yaşayış məntəqələrində yaranan bərk məişət tullantılarının utilizasiyası məqsədi ilə zibil emalı zavodunun tikilməsi	NK, İİN, BŞİH, ETSN, SEN, FHN	2006 — 2009
4.12	Suraxanı rayonu ərazisində yod-brom istehsalı prosesində əmələ gəlmiş radioaktiv kömür tullantılarının zərərsizləşdirilməsi	FHN, ETSN, «Azərikimya» DŞ, DİN, AMEA	2006 — 2008
4.13	Sumqayıt Səthi Aktiv Maddələr zavodunda xlorun alınmasında əmələ gəlmiş civə tərkibli tullantıların Təhlükəli Tullantı Poliqonuna daşınması və zərərsizləşdirilməsi	ETSN, «Azərikimya» DŞ, FHN, DİN	2006 — 2009
4.14	Ceyranbatan su anbarının şərqindəki yamacda salınan yaşayış massivində yaranan tullantı sularının yeni kanalizasiya kollektoruna qoşulmasının təmin edilməsi	ARİH, «Azərsu» SC, ETSN	2006 — 2007
II mərhələ			
4.15	Bülbülə, Hacı-Həsən, Masazır, Qızıl Nohur və s. təbii və süni göllərin çirklənmə mənbələrinin dəqiqləşdirilməsinə, onların səviyyəsinin tənzimlənməsinə və ətrafında istirahət zonaları yaradılmasına və ya onların qurudulmasına dair təkliflərin hazırlanması və həyata keçirilməsi	ETSN, ARDNŞ «Azərsu» SC, BŞİH, DŞAK, AMEA, MəTN, FHN, SN	2006 — 2010
4.16	Hövsan Aerasiya Stansiyasının yenidən qurulması və qəza çıxış xətti ilə Xəzər dənizinə axıntının qarşısının alınması üçün dənizə sualtı çıxış xəttinin quraşdırılması	«Azərsu» SC, BŞİH, ETSN	2007 — 2009
4.17	Neft Daşlarında və digər dəniz neft yataqlarında quyulardan, borulardan və dəniz özüllərində yerləşən digər obyektlərdən dənizə tökülən axıntı və sızıntıların qarşısının alınması	ARDNŞ, ETSN	2007 — 2009

4.18	Ətraf ərazilərə mənfi təsirin və Xəzər dənizinə neft məhsulları ilə çirklənmiş tullantı sularının axıdılmasının qarşısını almaq məqsədi ilə Hövsan açıq kanalının qapalı tipdə yenidən qurulması və onun çıxışında təmizləyici qurğunun inşası	ARDNŞ, «Azərsu» SC, ETSN, BŞİH	2007 — 2009
4.19	Neft mədənləri ərazilərində ekoloji vəziyyətin sağlamlaşdırılması məqsədi ilə perspektivliyi qeyri-məqbul qiymətləndirilən quyuların ləğvinə dair tədbirlərin hazırlanması və həyata keçirilməsi	ARDNŞ, ETSN, FHN	2007 — 2009
4.20	Abşeron yarımadasında radioaktiv çirklənmənin keyfiyyət və kəmiyyət parametrlərinin öyrənilməsi, çirklənmiş ərazilərin xəritələşdirilməsi, radioekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması üçün dezaktivasiya üzrə təkliflərin hazırlanması	FHN, ETSN, AMEA, ARDNŞ, SN	2007 — 2008
4.21	Abşeron magistral kanalı boyu sızmaların və ərazilərin bataqlaşmasının qarşısını almaq məqsədi ilə kanalın əsaslı təmir edilərək yenidən qurulmasının texniki-iqtisadi əsasnaməsinin hazırlanması	AMST ASC, YİH	2007 — 2008
4.22	Böyük Bakının təbii-iqlim, sanitariya-gigiyenik və sağlamlıq şəraitinin yaxşılaşdırılmasını, həmçinin yaşillıq sahələrinin tikinti altına ayrılmasının qarşısının alınmasını təmin edən, Bakı şəhərinin Baş Planına uyğun vahid landşaft-memarlıq planının hazırlanması	ETSN, BŞİH, DŞAK, AMEA	2006 — 2008
4.23	Bakı şəhərində, ətraf qəsəbə və kəndlərdə və Abşeron rayonu ərazisində yaranan tullantı sularının təmizlənməsi və axıdılması üçün təmizləyici qurğuların tikilməsi və kanalizasiya şəbəkəsinin yaradılması: o cümlədən I növbədə	ETSN, «Azərsu» SC, BŞİH, YİH	2006 — 2008
	Əzizbəyov rayonu Türkan, Zirə və Qala kəndlərində formalaşan tullantı suların təmizlənməsi:		
	kanalizasiya şəbəkəsinin quraşdırılması — 56 km,		
	gücü 7000 m ³ /gün olan təmizləyici qurğunun tikintisi;		
	Sabunçu rayonu Bilgəh qəsəbəsində formalaşan tullantı suların təmizlənməsi:		
	kanalizasiya şəbəkəsinin quraşdırılması — 22.5 km,		
	gücü 3000m ³ /gün olan təmizləyici qurğunun tikintisi;		

	Novxanı — Mehtiabad — Məştağa — Pirşağa zonasında formalaşan tullantı sularının təmizlənməsi üçün təmizləyici qurğunun inşası (30000 m ³ /gün);		
	Hacı Həsən — Lökbatan zonasında formalaşan tullantı sularının təmizlənməsi üçün təmizləyici qurğunun inşa edilməsi (200000 m ³ /gün);		
	Ələt qəsəbəsində formalaşan tullantı suların təmizlənməsi:		
	kanalizasiya şəbəkəsinin quraşdırılması — 15 km,		
	gücü 3500 m ³ /gün olan təmizləyici qurğunun tikintisi;		
	Şıxlar qəsəbəsində formalaşan tullantı suların təmizlənməsi:		
	kanalizasiya şəbəkəsinin quraşdırılması — 2 km,		
	gücü 300 m ³ /gün olan təmizləyici qurğunun tikintisi;		
	Qobustan qəsəbəsində formalaşan tullantı suların təmizlənməsi:		
	kanalizasiya şəbəkəsinin quraşdırılması — 18 km,		
	gücü 4500 m ³ /gün olan təmizləyici qurğunun tikintisi;		
	Səngəçal qəsəbəsində formalaşan tullantı suların təmizlənməsi:		
	kanalizasiya şəbəkəsinin quraşdırılması — 9.5 km,		
	gücü 1500 m ³ /gün təmizləyici qurğunun tikintisi;		
	Müşviqabad qəsəbəsində formalaşan çirkab suların təmizlənməsi üçün gücü 2500 m ³ /gün olan təmizləyici qurğunun tikintisi;		
	Abşeron rayonu Pirəküşkül qəsəbəsində formalaşan tullantı suların təmizlənməsi:		
	kanalizasiya şəbəkəsinin quraşdırılması — 4.5 km,		
	gücü 500 m ³ /gün təmizləyici qurğunun tikintisi		
4.24	NQÇİ-nin fəaliyyət zonalarına daxil olan yataqların istismarı nəticəsində alınan lay sularının ətraf ərazilərə axılmasının qarşısının alınması, tarixən formalaşan gölməçələrin istifadəsinin əsaslandırılması, artıq gölməçələrin qurudulması, ərazidəki	ARDNŞ, ETSN, BŞİH, YİH	2006 — 2010

	sənaye-məişət tullantı poliqlonlarının ləğv edilməsi, çirkələnmiş torpaqların rekultivasiyası və mədən ərazilərinin ümumi landşaft-arxitektura planına uyğun mərhələli reabilitasiyası: — 2705 ha (Qaradağ rayonu — 1277 ha, Binəqədi rayonu — 183 ha, Sabunçu rayonu — 410 ha, Suraxanı rayonu — 533 ha, Xəzər rayonu — 302 ha)		
5. Azərbaycan Respublikasının digər ərazilərində ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması			
I mərhələ			
5.1	Xəzər dənizi sahilindəki ərazilərin (Abşeron yarımadası da daxil olmaqla) rekreasiya potensialının qiymətləndirilməsinə və ondan istifadənin müasir vəziyyətinə, ərazinin sağlamlıq və təbii müalicə imkanlarının daha səmərəli istifadə olunmasına dair təkliflərin hazırlanması	AMEA, SN, MəTN, ARDNŞ, ETSN, BŞİH, YİH	2007 — 2008
5.2	Xəzər dənizinin sahili boyu (Abşeron yarımadası da daxil olmaqla) fəaliyyət göstərən kurort-müalicə, turizm və iaşə müəssisələrində, çimərliklərdə və fərdi yaşayış massivlərində kanalizasiya şəbəkəsinin və tullantı sularının təmizlənməsi üçün lokal təmizləyici qurğuların quraşdırılmasına dair təkliflərin hazırlanması və həyata keçirilməsi	İİN, «Azərsu» SC, MəTN, BŞİH, YİH, ETSN, SN	2007 — 2009
5.3	Ölkənin yaşayış məntəqələri ərazilərindəki qanunsuz zibilliklərin ləğv edilməsi, bərk məişət tullantıları üçün poliqlonların tikilməsi və onların çeşidlənərək yığılmasının və daşınmasının təşkil edilməsi	BŞİH, YİH, SN, ETSN, bələdiyyələr	2006 — 2008
5.4	Atmosfer havasının avtonəqliyyat vasitələrindən atılan zəhərli qazlarla çirkənməsinin qarşısını almaq məqsədi ilə nəqliyyat vasitələrinin texniki vəziyyətinə nəzarətin gücləndirilməsi, onlar üçün atmosferə atılmanın texniki normativlərinin Avropa standartlarına (avro-3) uyğunlaşdırılması, ekoloji yoxlama-ölçü məntəqələrinin yaradılması, istismardan çıxmış nəqliyyat vasitələrinin utilizə edilməsinin təşkili, yol hərəkətinin tənzimlənməsində müasir qurğu və avadanlıqların tətbiqi ilə tıxacların aradan qaldırılması, şəhərlərdə «piyada» zonalarının artırılması və s. tədbirlərin həyata keçirilməsi	DİN, ETSN, SMPDK, SEN, ARDNŞ, YİH	2006 — 2008
5.5	Meşə fonduna antropogen təzyiqlərin azaldılması, ölkənin iqlim, torpaq şəraiti və üzvi əkinçiliyə əsaslanan yeni meşə bağlarının	ETSN, DTXK, KTN, YİH	2006 — 2010

	salınması üzrə perspektiv sahələrin müəyyənləşdirilməsi üçün meşə quruluşu və layihələndirmə işlərinin başa çatdırılması		
II mərhələ			
5.6	Sumqayıt şəhərindən və ona yaxın olan yaşayış məntəqələrindən Xəzər dənizinə tullantı sularının atılmasının qarşısının alınması, ərazinin sanitar vəziyyətinin və ekoloji durumunun yaxşılaşdırılması üçün kanalizasiya sistemlərinin yaradılması və yenidən qurulması	«Azərsu» SC, ARDNŞ, SŞİH, SN, ETSN	2007 — 2010
5.7	Bakı, Naxçıvan, Gəncə, Sumqayıt, <i>Şirvan</i> , Mingəçevir və digər şəhərlərdə ətraf mühiti çirkləndirən yanacaq, energetika və istilik təchizatı sistemlərinin və digər sənaye obyektlərinin ekoloji tələblərə uyğun fəaliyyət göstərməsini təmin etmək üçün onlarda təmizləyici, o cümlədən qaz-toztutucu qurğuların quraşdırılması	SEN, ETSN, ARDNŞ, DİN, «Azərenerji» SC	2007 — 2009
5.8	Meşə fonduna daxil olmayan ağac və kol bitkilərinin mühafizəsinin gücləndirilməsi, şəhərdə yaşıllıqların artırılması tədbirlərinin müəyyənləşdirilməsi üçün onların uçot sisteminin təkmilləşdirilməsi	ETSN, AMST ASC, NN, YİH	2007 — 2008
5.9	Meşələrin qırılmasının qarşısını almaq məqsədi ilə qazlaşdırılmamış yaşayış məntəqələrindəki xəstəxanaların, məktəblərin və hərbi hissələrin daş kömürlə təchizatının təmin edilməsi	İİN, SN, TN, ETSN, MN	2007 — 2010
5.10	Ölkənin rayon mərkəzlərinin və kəndlərinin keyfiyyətli su ilə təminatının yaxşılaşdırılması məqsədi ilə lokal sutəmizləyici sistemlərin quraşdırılmasına dair təkliflərin hazırlanması və həyata keçirilməsi	ETSN, «Azərsu» SC, AMST ASC	2006 — 2010
5.11	Toksik xassəyə malik istifadəsi yararsız və qadağan olunmuş pestisidlərin və aqrokimyəvi maddələrin qalıqlarının inventarlaşdırılması, geri alınması və məhvini təmin edilməsi	ETSN, KTN, SN, YİH	2006 — 2009
5.12	Siyəzən, Neftçala, <i>Şirvan</i> və s. ərazilərin neft və neft məhsulları ilə çirklənmiş torpaqlarının rekultivasiyası və mədən sahələrinin mərhələli bərpası	ARDNŞ, YİH, ETSN, FHN	2007 — 2010
5.13	Gəncə Alüminium zavodunun fəaliyyəti nəticəsində yaranmış və şəhərin ətrafında yığılıb qalmış alunit şlamının ətraf mühitə zərərli təsirinin aradan qaldırılmasına dair layihənin hazırlanması və həyata keçirilməsi	GİH, AMEA, ETSN, SEN, DTXK	2007 — 2009
6. Ümumi ekoloji problemlərin həllinə yönəlmiş tədbirlər			

I mərhələ			
6.1	Su ehtiyatlarının dəqiq qiymətləndirilməsi, onların çirklənməsinin qarşısının alınması və optimal idarə olunması üçün Açıq Hidroloji Monitoring Sisteminin yaradılması	ETSN, AMST ASC, SN, AMEA, FHN, «Azərenerji» SC	2006 — 2008
6.2	İqlim dəyişmələri ilə bağlı təhlükəli hidrometeoroloji hadisələrdən dəyən ziyanın azaldılması məqsədi ilə Erkən Xəbərdarlıq Sisteminin yaradılması	ETSN, AMEA, FHN	2006 — 2008
6.3	Ekoloji təbliğat və maarifləndirmə tədbirlərinin gücləndirilməsi, tədris müəssisələrində ekoloji təhsilə daha geniş yer ayrılması və bu sahə üzrə kadrların hazırlanması	ETSN, TN, ATRV QSC, AMEA	2006 — 2010
6.4	Yerin təkinin istifadəçilərinin və onların hasil etdiyi faydalı qazıntıların (neft və qaz istisna olmaqla) miqdarının müəyyən edilməsi və bu göstəricilər nəzərə alınmaqla Faydalı Qazıntıların Dövlət Balansında faydalı qazıntıların miqdarının dəqiqləşdirilməsi	ETSN	2006 — 2007
II mərhələ			
6.5	Mövcud maşınqayırma kompleksinin bazası əsasında hava və su təmizləyici qurğuların, ölçü cihaz və avadanlıqların istehsalı üzrə müəssisələrin yaradılması	SEN, İİN, AMEA	2006 — 2010
6.6	Bakı şəhərinin atmosfer havasının zərərli maddələrlə çirklənmə dərəcəsinin monitorinqinin təşkili (avtomatik rejimdə işləyən kompleks sisteminin yaradılması)	ETSN	2006 — 2008
7. Qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi			
I mərhələ			
7.1	Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinə aşağıdakılar barədə əlavə və dəyişikliklər edilməsi haqqında qanun layihələrinin hazırlanması:	ETSN, AMEA, DİN, ƏN	2006 — 2007
	ekoloji təhlükəsizlik qaydaları əleyhinə olan inzibati xətalara görə inzibati tənbehin sərtləşdirilməsi;		
	ekoloji təhlükəsizlik qaydalarının pozulmasına görə yeni inzibati tənbeh növlərinin müəyyən edilməsi		
7.2	«Ətraf mühitin mühafizəsi haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununa aşağıdakılar barədə əlavə və dəyişikliklər edilməsi haqqında qanun layihələrinin hazırlanması:	ETSN, İİN, MN, AMEA, DİN, SEN, ƏN	2006 — 2007

	ekoloji normaların təkmilləşdirilməsi;		
	ətraf mühitə təsirin qiymətləndirilməsi;		
	ətraf mühitin və təbii ehtiyatların monitorinqinin aparılması;		
	ətraf mühitin mühafizəsi fondlarının yaradılması;		
	təbii sərvətlərdən istifadə hüququnun təkmilləşdirilməsi;		
	təbii sərvətlərdən qanunsuz istifadəyə görə maddi məsuliyyətin sərtləşdirilməsi;		
	ekoloji nəzarətin gücləndirilməsi		
7.3	Azərbaycan Respublikasının Meşə Məcəlləsinə aşağıdakılar barədə əlavə və dəyişikliklər edilməsi haqqında qanun layihələrinin hazırlanması:	ETSN, AMEA, KTN, DTXK, ƏN	2007 — 2008
	meşə fondunun formalaşması;		
	meşə fonduna daxil olmayan ağac-kol bitkilərinin kadastrı, onların istifadəsi və qorunması;		
	meşədən istifadə hüquqlarının təkmilləşdirilməsi;		
	meşələrin salınması və meşə bərpa tədbirlərinin aparılması;		
	meşələrə vurulmuş ziyanın hesablanması prinsiplərinin müəyyən edilməsi		
7.4	«Yerin təki haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununa aşağıdakılar barədə əlavə və dəyişikliklər edilməsinə dair qanun layihələrinin hazırlanması:	ETSN, AMEA, DTXK, ƏN	2006 — 2007
	yerin təkinin istifadəyə verilməsi qaydalarının təkmilləşdirilməsi;		
	torpaq qatının mühafizəsi və bərpası məsələlərinin hüquqi bazasının təkmilləşdirilməsi;		
	şoranlaşmaya qarşı tələblərin müəyyən edilməsi		
7.5	«Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri və obyektləri haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununa aşağıdakılar barədə əlavə və dəyişikliklər edilməsinə dair qanun layihələrinin hazırlanması:	ETSN, SN, AMEA, SEN, ƏN	2006 — 2007
	xüsusi mühafizə rejiminin xüsusiyyətlərinin təkmilləşdirilməsi;		
	xüsusi mühafizə olunan təbiət ərazilərinin zonaləşdirilməsi;		

	xüsusi mühafizə olunan təbiət ərazilərində yol verilə bilən məhdud təsərrüfat fəaliyyətinin növlərinin müəyyən edilməsi;		
	milli parkda ekoturizm və istirahət məsələlərinin həll edilməsi		
7.6	Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinə aşağıdakılar barədə əlavə və dəyişikliklər edilməsi haqqında qanun layihələrinin hazırlanması:	ETSN, AMEA, DİN, ƏN	2006 — 2007
	ekoloji cinayətlərə görə məsuliyyəti müəyyən edən normaların təkmilləşdirilməsi;		
	ekoloji cinayət əməllərinə görə məsuliyyəti nəzərdə tutan yeni normaların əlavə edilməsi		
7.7	«Atmosfer havasının mühafizəsi haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununa aşağıdakılar barədə əlavə və dəyişikliklər edilməsinə dair qanun layihələrinin hazırlanması:	ETSN, AMEA, SEN, ƏN	2007 — 2008
	ozon qatının mühafizəsinin təmin edilməsi;		
	ekoloji normativlərin müəyyən edilməsi		
7.8	Azərbaycan Respublikasının Su Məcəlləsinə aşağıdakılar barədə əlavə və dəyişikliklər edilməsi haqqında qanun layihələrinin hazırlanması:	ETSN, AMEA, «Azərsu» SC, AMSTASC, ƏN	2008 — 2009
	şirin su mənbələrinin mühafizəsinin təmin edilməsi;		
	ekoloji normativlərin təkmilləşdirilməsi.		
7.9	«Genetik ehtiyatların qorunması haqqında» Azərbaycan Respublikasının qanun layihəsinin hazırlanması	ETSN, AMEA, KTN, ƏN	2007 — 2008
II mərhələ			
7.10	digər normativ hüquqi aktlar üzrə:	ETSN, AMEA, ƏN, digər aidiyyəti dövlət orqanları	2006 — 2010
	ətraf mühitin mühafizəsi və təbii sərvətlərdən istifadə sahəsində və təbiətə vurulan ziyanın ödənilməsinə dair qüvvədə olan tariflərin müasir qiymət səviyyəsinə uyğunlaşdırılması;		
	ətraf mühitə vurulan ziyana görə ödəmələrin miqdarının müəyyən olunması metodikasının yenidən hazırlanması;		
	atmosfer havasına atılan çirkəndiricilərin normativlərinin hesablanması yeni metodikasının hazırlanması;		
	ekoloji sertifikatlaşdırmanın aparılması metodikasının hazırlanması;		

	su obyektlərində istifadə olunan zərərli maddələrin təsir dərəcəsinin (toksikliyinin) qiymətləndirilməsinin vahid metodikasının hazırlanması;		
	enerji daşıyıcılarından səmərəli istifadə olunması, istilik enerjisi itkisinin qarşısının alınması məqsədilə tikinti normaları və qaydalarının tələblərinə yenidən baxılması		
7.11	Azərbaycan Respublikasının Ekoloji Məcəlləsinin hazırlanması	ETSN, AMEA, DİN, ƏN	2009 — 2010

Akronimlər:

NK	— Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti
ETSN	— Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi
FHN	— Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi
KTN	— Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi
SEN	— Azərbaycan Respublikasının Sənaye və Energetika Nazirliyi
SN	— Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi
NN	— Azərbaycan Respublikasının Nəqliyyat Nazirliyi
MəTN	— Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi
İİN	— Azərbaycan Respublikasının İqtisadi İnkişaf Nazirliyi
DİN	— Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi
MN	— Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Nazirliyi
TN	— Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi
ƏN	— Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi
DTXK	— Azərbaycan Respublikasının Dövlət Torpaq və Xəritəçəkmə Komitəsi
ƏMDK	— <i>Azərbaycan Respublikasının Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi</i>
DŞAK	— Azərbaycan Respublikasının Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi
DSK	— Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi
ARDNŞ	— Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti
DXDG	— Azərbaycan Dövlət Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi
DSX	— Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti
BP	— Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğu
SMPDK	— <i>Azərbaycan Respublikasının Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsi</i>
AMEA	— Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası
AMST ASC	— Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti
ATRV QSC	— Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti
BŞİH	— Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti
SŞİH	— Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyəti
GİH	— Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyəti
ARİH	— Abşeron Rayon İcra Hakimiyyəti
YİH	— yerli icra hakimiyyətləri